

ΑΡ. 3634

ΑΠΟΦΑΣΙΑ ΑΡ. 126

Αριθμός 5009

Ο ΠΕΡΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΝΟΜΟΣ (ΝΟΜΟΙ 30(Ι) ΚΑΙ 122(Ι) ΤΟΥ 2001 ΚΑΙ 139(Ι) ΤΟΥ 2002)

Απόφαση δυνάμει του άρθρου 21

Ο Έφορος Δημοσίων Ενισχύσεων, ασκώντας τις εξουσίες που του παρέχονται δυνάμει του άρθρου 21 των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμων, εκδίδει την ακόλουθη απόφαση:

Τίτλος: Σχέδιο Παροχής Χορηγιών για την Ενθάρρυνση Ίδρυσης ή και Επέκτασης των Δραστηριοτήτων Μεταποιητικών Μονάδων σε Αγροτικές Περιοχές.

1. Διαδικασία:

Στις 30 Αυγούστου 2001 κοινοποιήθηκε από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, ως Αρμόδια Αρχή, στον Έφορο Δημοσίων Ενισχύσεων πρόγραμμα ενισχύσεων το οποίο φέρει τον τίτλο «Σχέδιο Παροχής Χορηγιών για την Ενθάρρυνση Ίδρυσης ή και Επέκτασης των Δραστηριοτήτων Μεταποιητικών Μονάδων σε Αγροτικές Περιοχές». Η κοινοποίηση έγινε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 21 των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων Νόμων (εφεξής καλουμένων ως ο «Νόμος») και του περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Διαδικασία Κοινοποίησης) Διατάγματος του 2001.

Το πρόγραμμα βρισκόταν σε ισχύ κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του Νόμου (30.4.2001) και ως εκ τούτου με βάση το άρθρο 21 συνιστά υφιστάμενο πρόγραμμα το οποίο δεν προβλέπει ημερομηνία λήξης.

2. Περιγραφή του κοινοποιηθέντος προγράμματος ενισχύσεων:

(α) Αρμόδια Αρχή υπεύθυνη για την εφαρμογή της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης είναι το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού:

(β) ο στόχος της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης είναι η ενθάρρυνση ίδρυσης ή και επέκτασης βιώσιμων μεταποιητικών μονάδων σε αγροτικές περιοχές γεγονός που συμβάλλει στην παραμονή του πληθυσμού στις περιοχές αυτές, την εργοδότηση αδρανούντος εργατικού δυναμικού, την αξιοποίηση γεωργοκτηνοτροφικών ή άλλων προϊόντων και πρώτων υλών που παράγονται ή είναι διαθέσιμες στις περιοχές αυτές ως επίσης και στην επίτευξη άλλων θετικών οικονομικών και κοινωνικών αποτελεσμάτων που προκύπτουν από τις επενδύσεις που υλοποιούνται στις αγροτικές περιοχές που καλύπτει το Σχέδιο.

Διαδικασία:

Η χορηγία που θα εγκρίνεται θα καλύπτει μόνο τις επενδύσεις που θα γίνουν μετά την υποβολή της σχετικής αίτησης προς το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Η εξέταση των αιτήσεων γίνεται από Συμβουλευτική Κυβερνητική Επιτροπή η οποία απαρτίζεται από εκπροσώπους των πιο κάτω:

- Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού (Πρόεδρος)
- Υπουργείο Οικονομικών
- Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων
- Υπουργείο Γεωργίας, Φυσικών Πόρων και Περιβάλλοντος
- Γραφείο Προγραμματισμού.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις η Επιτροπή θα μπορεί να εγκρίνει επενδύσεις που έγιναν πριν από την υποβολή της αίτησης αλλά μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα, που δε θα υπερβαίνει τον ένα χρόνο από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης.

Οι επενδύσεις για τις οποίες εγκρίνεται σχετική χορηγία θα πρέπει να υλοποιούνται σε περίοδο δύο χρόνων από την ημερομηνία υπογραφής της Συμφωνίας Κυβερνητικής Χορηγίας, εκτός αν για ειδικούς λόγους η Συμβουλευτική Κυβερνητική Επιτροπή εγκρίνει παράταση που δε θα υπερβαίνει τον ένα χρόνο.

Σημειώνεται ότι οι όροι εντολής της πιο πάνω Επιτροπής είναι η αξιολόγηση των αιτήσεων και η υποβολή εισηγήσεων στους Υπουργούς Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και Οικονομικών για την παροχή χορηγίας.

Η διαδικασία συνίσταται στην υποβολή αίτησης με πλήρη αιτιολογικά στοιχεία από τους ενδιαφερομένους προς το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού για έλεγχο των πληροφοριών που υποβάλλονται και ετοιμασία συνοπτικού σημειώματος προς τη Συμβουλευτική Κυβερνητική Επιτροπή για εξέταση και λήψη απόφασης.

Σε περιπτώσεις αιτήσεων για εξασφάλιση χορηγίας όπου παρουσιάζεται πρόβλημα εμφανείας των όρων ή των κριτηρίων του Σχεδίου (π.χ εξοπλισμός), η Συμβουλευτική Κυβερνητική Επιτροπή θα προβαίνει σε εισηγήσεις για κάλυψη των κενών του Σχεδίου οι οποίες, αφού τύχουν της έγκρισης των δύο Υπουργών (Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και Οικονομικών), θα αποτελούν μέρος του Σχεδίου.

Η Συμβουλευτική Κυβερνητική Επιτροπή υποβάλλει ετήσια έκθεση προς την Υπουργική Επιτροπή αναφορικά με τη λειτουργία του Σχεδίου.

- (γ) η ενίσχυση χορηγείται με τη μορφή επιχορήγησης·
- (δ) δικαιούχοι της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης είναι—

(i) υφιστάμενες και νέες μεταποιητικές μονάδες σε αγροτικές περιοχές περιλαμβανομένων και αυτών που μετεγκαταστάθηκαν από περιοχές εκτός του Σχεδίου σε περιοχές του Σχεδίου και

(ii) βιομηχανικές μονάδες που προτίθενται να επεκταθούν.

Τα κριτήρια που διέπουν την επιλογή των μονάδων που δικαιούνται χορηγίας είναι:

- (I) Ο τομέας που καλύπτει το Σχέδιο είναι η μεταποίηση και περιλαμβάνει όλες τις δραστηριότητες όπως αυτές καθορίζονται στο NACE Rev. 1, Section D (Council Regulations (EEC) No 3037/90 και No 761/93). Το NACE Rev. 1, Section D, περιλαμβάνει όλες τις δραστηριότητες που σύμφωνα με τους Κανονισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης εμπίπτουν στο μεταποιητικό τομέα:

Νοείται ότι—

(i) Οι πρόνοιες του Σχεδίου για παροχή χορηγίας δεν εφαρμόζονται στις περιπτώσεις που η δραστηριότητα είναι χειροτεχνικού/οικοτεχνικού χαρακτήρα. Αντί της χορηγίας παραχωρείται εφάπαξ οικονομική βοήθεια το ύψος της οποίας καθορίζεται ανάλογα με την κάθε περίπτωση.

(ii) το σχέδιο δεν καλύπτει μεταλλευτικές και λατομικές δραστηριότητες.

- (II) Η δραστηριότητα για την οποία ζητείται χορηγία πρέπει να γίνεται—

(1) Σε «αγροτική περιοχή» όπως καθορίζεται στο Σχέδιο και σύμφωνα με τη Δήλωση Πολιτικής που εκδόθηκε με βάση τον περί Πολεοδομίας και Χωροταξίας Νόμο με Αρ. 90/1972. Ο κατάλογος με τα συγκεκριμένα χωριά παρουσιάζεται στο Παράρτημα.

(2) στα χωριά που γειτνιάζουν με τις αποστρατιχοποιημένες ζώνες για τα οποία εφαρμόζεται από το Υπουργείο Εσωτερικών σχέδιο για απόκτηση κατοικίας από νεαρά ζευγάρια. Τα χωριά αυτά είναι: Δένεια, Μάμμαρι, Λύμπια, Στροβιλία, Πύλα, Τρούλλοι και μέρος της Δερύνειας.

Νοείται ότι—

(i) Οι συγκεκριμένες περιοχές των χωριών που αναφέρονται στο II(2) πιο πάνω, που καλύπτονται για τους σκοπούς του παρόντος Σχε-

δίου, είναι αυτές που προνοεί το υπό αναφορά σχέδιο του Υπουργείου Εσωτερικών και

- (ii) για την εξέταση οποιασδήποτε αίτησης χορηγίας απαιτείται η εξασφάλιση σχετικής άδειας εγκατάστασης και λειτουργίας της μονάδας από τις Αρμόδιες Αρχές.

(III) Το προτεινόμενο σχέδιο να είναι βιώσιμο και να εντάσσεται μέσα στα πλαίσια της αναπτυξιακής πολιτικής του Κράτους με ιδιαίτερη έμφαση σε θέματα περιφερειακής, βιομηχανικής και περιβαλλοντικής πολιτικής. Νοείται ότι σε περιπτώσεις ίδρυσης παραρτημάτων από υφιστάμενες και λειτουργούσες μονάδες το κριτήριο της βιωσιμότητας έχει μειωμένη βαρύτητα.

(IV) Το προτεινόμενο σχέδιο να στοχεύει στην αξιοποίηση αδρανούντος εργατικού δυναμικού ή και πρώτων υλών της περιοχής όπου θα λειτουργήσει η μονάδα.

Σημειώνεται, επίσης, ότι μονάδες οι οποίες εγκαθίστανται σε βιομηχανικές περιοχές, που ιδρύονται και λειτουργούν στις αγροτικές περιοχές όπως καθορίζονται στο Σχέδιο, δε δικαιούνται οποιασδήποτε χορηγίας. Εξαιρέση αποτελεί η περίπτωση της Αθηνών επειδή βρίσκεται στη νεκρή ζώνη, όπου οι μονάδες που εγκαθίστανται στη βιομηχανική περιοχή καλύπτονται από το παρόν Σχέδιο εκτός από τη χορηγία για εγκατάσταση υπηρεσιών οι οποίες παρέχονται ήδη στην περιοχή αυτή.

Το Σχέδιο καλύπτει και τις αιτήσεις για εξασφάλιση χορηγίας που υποβλήθηκαν μέχρι το τέλος Σεπτεμβρίου, 1993 από μεταποιητικές μονάδες που βρίσκονται στην περιοχή Αθηνών. Αιτήσεις που υποβλήθηκαν ή θα υποβληθούν μετά την πιο πάνω ημερομηνία από μεταποιητικές μονάδες, που για ειδικούς λόγους (π.χ. πρόκληση οχληρίας) απορρίπτονται για εγκατάσταση στη βιομηχανική περιοχή Αθηνών, θα εξετάζονται για χορηγία έστω και αν εγκατασταθούν στην περιοχή Αθηνών (εκτός της βιομηχανικής περιοχής) νοουμένου βέβαια ότι θα εξασφαλίσουν σχετική άδεια εγκατάστασης και λειτουργίας από τις Αρμόδιες Αρχές.

Αιτητές οι οποίοι εξασφαλίζουν δανειοδότηση από άλλα σχέδια, όπως οι άνεργοι πτυχιούχοι και οι δικαιούχοι εκποτισθέντες και πληγέντες επιχειρηματίες, δικαιούνται της σχετικής χορηγίας σε περίπτωση που ιδρύσουν βιομηχανία σε αγροτικές περιοχές όπως προνοεί το παρόν Σχέδιο.

- (ε) επιλέξιμα κόστη-ένταση: τα επιλέξιμα κόστη της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης είναι τα έξοδα για την ανέγερση εργοστασιακών κτιρίων, την αγορά μηχανημάτων ή και εξοπλισμού που χρησιμοποιούνται ή συμβάλλουν στο σχεδιασμό, παραγωγή, συσκευασία και έλεγχο ποιότητας των προϊόντων καθώς και το κόστος μεταφοράς των υπηρεσιών (ρεύμα, νερό και τηλεφωνο).

Η συνολική χορηγία δεν πρέπει να υπερβαίνει τις £50.000, εκτός από την περίπτωση των οινοποιείων όπου μπορεί να ανέλθει μέχρι τις £100.000 και παρέχεται ως ποσοστό πάνω στο κόστος της επένδυσης ως ακολούθως:

- (i) Για κτίρια 15%: η χορηγία για τις επενδύσεις σε κτίρια παραχωρείται μετά την υποβολή σχετικής βεβαίωσης από τον αρχιτέκτονα του έργου για τις εργασίες που έχουν εκτελεσθεί και συνοδεύεται με τις σχετικές αποδείξεις και τιμολόγια. Η τελευταία δόση της χορηγίας για κτίρια, η οποία θα ισούται με το 25% περίπου της εγκεκριμένης χορηγίας, θα παραχωρείται μετά την πλήρη αποπεράτωση της οικοδομής και σύμφωνα με τα αρχιτεκτονικά σχέδια.

Ο όρος «κτίρια» καλύπτει το κόστος ανέγερσης/επέκτασης/αγοράς/βελτίωσης του κτιρίου της μεταποιητικής μονάδας, καθώς και το κόστος ηλεκτρικής και υδραυλικής εγκατάστασης, εγκατάστασης τηλεφώνων και συστημάτων κλιματισμού (περιλαμβανομένου και του κόστους αγοράς μηχανημάτων) κλπ. Επίσης περιλαμβάνει και την επιδιόρθωση παλαιών υποστατικών που χρησιμοποιούνται για τη στέγαση της βιομηχανίας. Νοείται ότι στον όρο «κτίρια» περιλαμβάνονται συστήματα αποχετεύσεων και επεξεργασίας λυμάτων.

- (ii) Για μηχανήματα 25%: η χορηγία παραχωρείται όταν τα μηχανήματα παραληφθούν και εγκατασταθούν στο χώρο της παραγωγής.

Ο όρος «μηχανήματα» σημαίνει τα μηχανήματα και τον εξοπλισμό (περιλαμβανομένων εργαλείων, ηλεκτρονικών υπολογιστών και λογισμικού) που χρησιμοποιούνται ή συμβάλλουν στο σχεδιασμό, παραγωγή, συσκευασία και έλεγχο ποιότητας των προϊόντων. Μεταχειρισμένα ή επισκευασμένα μηχανήματα και εξοπλισμός δεν καλύπτονται από το Σχέδιο:

Νοείται ότι—

- (1) Μηχανήματα τα οποία έχουν επιχορηγηθεί δε θα μετακινούνται από το χώρο παραγωγής·
 - (2) δε δικαιούνται χορηγίας μηχανήματα τα οποία ήδη βρίσκονται στην κατοχή της επιχείρησης.
- (iii) Για υπηρεσίες 50%: χορηγία για την παροχή των υπηρεσιών παραχωρείται μετά την εξόφληση του σχετικού λογαριασμού στην Αρμόδια Αρχή Δημόσιας Ωφέλειας.

Ο όρος «υπηρεσίες» σημαίνει την παροχή γραμμής τηλεφώνου, ηλεκτρονισμού και υδροδότησης μέχρι το σύνολο του υποστατικού. Το κόστος της παροχής που καλύπτεται θα είναι εκείνο που ετοιμάζει η Αρμόδια Αρχή.

Από όσους εγκριθεί η παραχώρηση σχετικής χορηγίας ζητείται όπως παρέχουν επαρκείς εγγυήσεις ότι η βιομηχα-

νία θα λειτουργήσει για τουλάχιστον πέντε χρόνια. Σε περίπτωση διακοπής της λειτουργίας της μονάδας επιστρέφεται το ποσοστό της χορηγίας για το οποίο δεν έχουν γίνει αποσβέσεις. Οι συντελεστές απόσβεσης για κτίρια και μηχανήματα είναι οι καθοριζόμενοι από το Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων. Κατά τη διάρκεια της πιο πάνω περιόδου ο επιχειρηματίας δεν μπορεί να αποξενωθεί των μηχανημάτων ή και των κτιρίων χωρίς την προηγούμενη έγκριση της Κυβέρνησης.

Νοείται ότι σε περίπτωση μετακίνησης μηχανημάτων για τα οποία καταβλήθηκε επιχορήγηση, θα επιστρέφεται το ποσοστό της χορηγίας που θα αντιστοιχεί με την αξία των μηχανημάτων αφαιρουμένων των αποσβέσεων, σύμφωνα με τους συντελεστές που καθορίζονται από το Διευθυντή του Τμήματος Εσωτερικών Προσόδων·

- (στ) το πρόγραμμα άρχισε τη λειτουργία του το 1991 και δεν έχει ημερομηνία λήξεως·

- (ζ) προϋπολογισμός: η προϋπολογισθείσα δαπάνη για το 2001 ήταν £400.000·

- (η) νομική βάση: απόφαση Υπουργικού Συμβουλίου αρ. 35.265 ημερ. 21.03.1991·

- (θ) προβλεπόμενοι δικαιούχοι: από 20 έως 30 ετησίως·

- (ι) μέσα παροχής πληροφοριών και διεξαγωγής έρευνας και ελέγχου: διεξάγεται έλεγχος των αποδεικτικών στοιχείων (τιμολόγια - αποδείξεις) των επενδύσεων, επιτόπου επιθεώρησης τους πριν από την καταβολή χορηγίας και υπογραφή σχετικής «Συμφωνίας Χορηγίας» μεταξύ των δικαιούχων και του Υπουργείου Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

Η Αρμόδια Αρχή δεσμεύεται περαιτέρω ότι, σε περίπτωση έγκρισης, θα υποβάλλει προς τον Έφορο, σύμφωνα με το άρθρο 12 του Νόμου, αναλυτική ετήσια έκθεση για τον τρόπο και το στάδιο υλοποίησης του προγράμματος·

- (ια) σώρευση: το πρόγραμμα επιτρέπει σώρευση με άλλα προγράμματα που αφορούν δανειοδότηση νέων πτυχιούχων, εκτοπισθέντων και πληγέντων επιχειρηματιών κ.ά.

3. Αξιολόγηση της ενίσχυσης που κοινοποιήθηκε:

- (α) Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου, «δημόσια ενίσχυση» σημαίνει την οικονομική ενίσχυση που χορηγείται υπό οποιαδήποτε μορφή, άμεσα ή έμμεσα, από το Δημόσιο ή με πόρους του Δημοσίου και που νοθεύει ή απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό δια της ευνοϊκής μεταχείρισης ορισμένων επιχειρήσεων ή ορισμένων κλάδων παραγωγής.

- (β) Η κοινοποιηθείσα ενίσχυση κρίθηκε ότι συνιστά δημόσια ενίσχυση διότι ικανοποιεί σωρευτικά τις προϋποθέσεις του Νόμου—

- (i) Χορηγείται άμεσα από το Δημόσιο, διότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση χορηγείται από το Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού, δηλαδή από φορέα

- του Κράτους. Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου, Δημόσιο σημαίνει το Κράτος, τους Δήμους και τις Κοινότητες.
- (ii) συνιστά οικονομικό όφελος αφού η επιχορήγηση που παρέχεται στους δικαιούχους (δικαιούχος 2(δ) ανωτέρω) σημαίνει οικονομικό πλεονέκτημα το οποίο οι αποδέκτες δε θα είχαν λάβει υπό τις κανονικές συνθήκες της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας.
- (iii) συνιστά επιλεκτικό μέτρο γιατί περιορίζεται στους δικαιούχους που αναφέρονται στην παράγραφο 2(δ) πιο πάνω.
- (iv) τέλος, επειδή το κοινοποιηθέν πρόγραμμα επιτρέπει τη χορήγηση ενισχύσεων στους δικαιούχους (2(δ) ανωτέρω) και επειδή οι ενισχύσεις αποτελούν πλεονέκτημα προς αυτούς, γι' αυτό το μέτρο είναι σε θέση να νοθεύσει τον ανταγωνισμό τόσο στην εγχώρια αγορά όσο και στις αγορές των άλλων χωρών.
- Η διαπίστωση και μόνο της ύπαρξης νόθευσης ή της δυνατότητας νόθευσης του ανταγωνισμού ικανοποιεί και την τελευταία προϋπόθεση που θέτει ο Νόμος στο άρθρο 2 στον ορισμό του όρου δημόσια ενίσχυση. Ως εκ τούτου, δεν απαιτείται εκ του Νόμου να εξεταστεί περαιτέρω κατά πόσο η νόθευση του ανταγωνισμού είναι σημαντική ή όχι. Συνεπώς, ακόμα και στις περιπτώσεις εκείνες που το μερίδιο αγοράς των ενισχυόμενων επιχειρήσεων είναι αμελητέο, η πιο πάνω προϋπόθεση ικανοποιείται.
- (γ) Εφόσον από τα ανωτέρω προκύπτει ότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση συνιστά δημόσια ενίσχυση σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου, εξετάστηκε κατά πόσο αυτή ανήκει στις κατηγορίες ενισχύσεων που δεν εμπίπτουν στις διατάξεις του Νόμου σύμφωνα με το άρθρο 6 του Νόμου, για τις οποίες, όμως, απαιτείται κοινοποίηση.

Όσον αφορά την πρώτη κατηγορία ενισχύσεων που προνοεί το άρθρο 6 του Νόμου, δηλαδή τις δημόσιες ενισχύσεις προς τη γεωργία, την κτηνοτροφία και την αλιεία κρίθηκε ότι, στο βαθμό που οι ενισχύσεις χορηγούνται σε επιχειρήσεις της πρώτης μεταποίησης των κλάδων αυτών, δεν εμπίπτουν στις διατάξεις του Νόμου και άρα δεν απαιτείται προηγούμενη έγκριση του Εφόρου.

Αναφορικά, εξάλλου, με τη δεύτερη κατηγορία ενισχύσεων που προνοεί το άρθρο 6 του Νόμου, δηλαδή τις δημόσιες ενισχύσεις προς τις επιχειρήσεις που ανήκουν άμεσα ή έμμεσα κατ' αποκλειστικότητα σε αλλοδαπούς και οι οποίες κτώνται το εισόδημά τους από πηγές εκτός της Δημοκρατίας, κρίθηκε ότι, εφόσον οι επιχειρήσεις αυτές ανήκουν άμεσα ή έμμεσα κατ' αποκλειστικότητα σε αλλοδαπούς και κτώνται το εισόδημά τους από πηγές εκτός της Δημοκρατίας, δεν μπορούν να δραστηριοποιηθούν στον τομέα της μεταποίησης στη Δημοκρατία. Τούτο υποστηρίζεται και από σχετικές διατάξεις των περί Φορολογίας του Εισοδήματος Νόμων του 1961 έως 2002.

- (δ) Λαμβανομένων υπόψη των πιο πάνω εξετάστηκε περαιτέρω σε ποια κατηγορία ενισχύσεων, από τις κατηγορίες που προνοούν τα άρθρα 4, 5 και 5Α του Νόμου, εμπίπτει το υπόλοιπο μέρος του προγράμματος.

Αρχικά εξετάστηκε κατά πόσο η κοινοποιηθείσα ενίσχυση εμπίπτει στις κατηγορίες των ενισχύσεων του άρθρου 4 του Νόμου που ο Έφορος υποχρεούται να εγκρίνει. Επειδή η ενίσχυση παρέχεται αποκλειστικά στους δικαιούχους που αναφέρονται στο 2(δ) ανωτέρω, κρίθηκε ότι δεν εμπίπτει σε καμία από τις πέντε κατηγορίες που ορίζει το άρθρο 4.

Στη συνέχεια εξετάστηκε κατά πόσο η δημόσια ενίσχυση εμπίπτει στην απαγόρευση των εξαγωγικών ενισχύσεων που προνοεί το άρθρο 5Α. Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου, ενίσχυση για εξαγωγές σημαίνει δημόσια ενίσχυση που συνδέεται άμεσα με τις εξαγόμενες ποσότητες, τη δημιουργία και λειτουργία δικτύου διανομής ή τις τρέχουσες δαπάνες εξαγωγικής δραστηριότητας. Νοείται ότι δεν αποτελούν ενισχύσεις για εξαγωγές οι δημόσιες ενισχύσεις που συνδέονται με το κόστος συμμετοχής σε εκθέσεις και το κόστος μελετών και συμβουλών για την εισαγωγή σε νέα γεωγραφική αγορά νέου ή υπάρχοντος προϊόντος. Κατά συνέπεια κρίθηκε ότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση δεν εμπίπτει στην κατηγορία των ενισχύσεων για εξαγωγές που δυνάμει του άρθρου 5Α ο Έφορος δεν εγκρίνει.

Ενόψει των πιο πάνω, κρίθηκε ότι η κοινοποιηθείσα ενίσχυση εμπίπτει στις πρόνοιες του άρθρου 5 και πιο συγκεκριμένα του 5(1)(β) του Νόμου, δηλαδή στις ενισχύσεις που μπορεί να εγκριθούν από τον Έφορο και αφορούν την προώθηση της ανάπτυξης ορισμένων οικονομικών δραστηριοτήτων, εφόσον δεν αλλοιώνουν τους όρους των συναλλαγών σε βαθμό αντίθετο με το κοινό συμφέρον.

Αφού λήφθηκε περαιτέρω υπόψη ότι το άρθρο 5(2) του Νόμου προνοεί την έκδοση κανονισμών, όπου είναι απαραίτητο, που περιέχουν λεπτομερή κριτήρια για την έγκριση δημόσιων ενισχύσεων δυνάμει του άρθρου 5(1) του Νόμου, κρίθηκε ότι σύμφωνα με τις πρόνοιες του άρθρου 5 του Νόμου η κοινοποιηθείσα ενίσχυση δύναται να εγκριθεί από τον Έφορο με βάση τις πρόνοιες του Νόμου ή και των δυνάμει του άρθρου 5(2) του Νόμου εκδοθέντων Κανονισμών.

Ο Έφορος, αφού έλαβε υπόψη τις λεπτομέρειες του κοινοποιηθέντος προγράμματος (σκοπό - ένταση - δικαιούχους - σόρευση, κ.ά.), έκρινε ότι τα κριτήρια που καθορίζουν οι περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Δημόσιες Ενισχύσεις Περιφερειακού Χαρακτήρα) Κανονισμοί του 2002 θα μπορούσαν να ικανοποιηθούν, νοουμένου ότι το κοινοποιηθέν πρόγραμμα ενισχύσεων θα τύχει ορισμένων τροποποιήσεων. Λήφθηκαν, επίσης, υπόψη τα μέτρα ελέγχου και πληροφοριών που θα εφαρμόζει η Αρμόδια Αρχή σε περίπτωση έγκρισης του προγράμματος.

Επειδή, σύμφωνα με τον κανονισμό 4(3) των πιο πάνω Κανονισμών, οι διατάξεις αυτών δεν εφαρμόζονται στα προγράμματα ενισχύσεων, που περιορίζονται σε ένα μόνο τομέα οικονομικής δραστηριότητας και

στις ατομικές ενισχύσεις, εκτός αν παρασχεθούν επαρκή στοιχεία που να ικανοποιούν τον Έφορο ότι με τη χορήγηση των ενισχύσεων αυτών επιδιώκεται σκοπός περιφερειακής ανάπτυξης, ο Έφορος ζήτησε στοιχεία από την Αρμόδια Αρχή που να αποδεικνύουν ότι με το πρόγραμμα επιδιώκεται σκοπός περιφερειακής ανάπτυξης.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που παρέθεσε η Αρμόδια Αρχή, ο σκοπός αυτός επιτυγχάνεται γιατί οι μεταποιητικές μονάδες, που καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα οικονομικών δραστηριοτήτων, δύνανται να αξιοποιήσουν πιο αποτελεσματικά τα γεωργοκτηνοτροφικά ή άλλα προϊόντα και πρώτες ύλες που παράγονται ή είναι διαθέσιμα στις περιοχές αυτές. Για παράδειγμα, σε αντίθεση προς τις μεταποιητικές μονάδες, οι επιχειρήσεις που ανήκουν στον τριτογενή τομέα της παραγωγής, ως εκ της φύσεως των εργασιών τους, δε δύνανται να αξιοποιήσουν κατάλληλα τους πλουτοπαραγωγικούς πόρους των αγροτικών περιοχών.

Επιπρόσθετα, επειδή οι μεταποιητικές μονάδες εργοδοτούν σε σύγκριση με άλλους τομείς αναλογικά μεγαλύτερο αριθμό ανειδίκευτου εργατικού δυναμικού και επειδή στις αγροτικές περιοχές που καλύπτει το Σχέδιο υπάρχει ανενεργό ανειδίκευτο εργατικό δυναμικό, η εγκατάσταση ή επέκταση τέτοιων μονάδων συμβάλλει στην αύξηση της απασχόλησης και στην παραμονή του πληθυσμού στις περιοχές αυτές καθώς επίσης και στην επίτευξη άλλων θετικών οικονομικών και κοινωνικών αποτελεσμάτων.

Για τους πιο πάνω λόγους, ο Έφορος έκρινε ότι υφίστανται επαρκείς λόγοι που επιβεβαιώνουν ότι επιδιώκεται σκοπός περιφερειακής ανάπτυξης. Σύμφωνα λοιπόν με τον κανονισμό 4(3) των πιο πάνω Κανονισμών οι διατάξεις τους μπορούν να εφαρμοστούν στο κοινοποιηθέν πρόγραμμα ενισχύσεων, παρότι περιορίζεται σε ένα μόνο τομέα οικονομικής δραστηριότητας, δηλαδή στο μεταποιητικό τομέα.

Στη συνέχεια ο Έφορος εξέτασε κατά πόσο πληρούνται οι υπόλοιπες προϋποθέσεις που αναφέρονται στους πιο πάνω Κανονισμούς:

- (i) Σύμφωνα με τον Κανονισμό 5(2), οι ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα είναι οι ενισχύσεις που χορηγούνται σε όλο ή μέρος του εδάφους της Κύπρου και έχουν ως στόχο την ανάπτυξη της περιοχής όπου χορηγούνται μέσω της πραγματοποίησης αρχικών επενδύσεων.
- (ii) Σύμφωνα με τον Κανονισμό 5(3), πρόγραμμα ενισχύσεων περιφερειακού χαρακτήρα δε δύναται να εγκριθεί παρά μόνο εάν προβλέπει ότι η αίτηση για ενίσχυση θα υποβάλλεται από το δικαιούχο, πριν από την έναρξη της εκτέλεσης του προς ενίσχυση έργου.
- (iii) Σύμφωνα με τον Κανονισμό 6(1), αρχική επένδυση είναι επένδυση πάγιου κεφαλαίου, η οποία αφορά τη δημιουργία νέων εγκαταστάσεων, την επέκταση υφιστάμενων εγκαταστάσεων ή την έναρξη δραστηριότητας, η οποία συνεπάγεται θεμελιώδη αλλαγή στο προϊόν ή τη μέθοδο παραγωγής μίας υφιστάμενης εγκατάστασης διαμέσου του εξορθολογισμού, της διαφοροποίησης ή του εκσυγχρονισμού, και δεν περιλαμβάνει τις επενδύσεις αντικατάστασης.
- (iv) Σύμφωνα με τον Κανονισμό 7, ουδεμία ενίσχυση για αρχική επένδυση εγκρίνεται από τον Έφορο παρά μόνο αν—

(α) Διασφαλίζει μέσω του τρόπου καταβολής της ή των όρων που συνδέονται με τη χορήγηση της ότι η ενισχυόμενη επένδυση θα διατηρηθεί στην περιοχή όπου χορηγείται η ενίσχυση για ελάχιστη περίοδο πέντε ετών, και

(β) η χρηματοδοτική συμβολή του δικαιούχου ανέρχεται τουλάχιστον στο 25% του απαιτούμενου κεφαλαίου· νοείται ότι στο ελάχιστο ποσοστό συμβολής 25% του δικαιούχου δε δύναται να χορηγείται οποιαδήποτε ενίσχυση.

- (v) Σύμφωνα με τον Κανονισμό 7(2), ο Έφορος δεν εγκρίνει ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα των οποίων η ένταση υπερβαίνει το 20% σε καθαρό ισοδύναμο επιχορήγησης (ΚΙΕ), όπως ορίζεται στο Παράρτημα των περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Ενισχύσεις Περιφερειακού Χαρακτήρα) Κανονισμών του 2002·
- (vi) Σύμφωνα με τον Κανονισμό 7(3), η ένταση η οποία αναφέρεται στο (v) πιο πάνω, προσαυξάνεται, προκειμένου για ενισχύσεις που χορηγούνται σε μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, κατά 10 ποσοστιαίες μονάδες σε ακαθάριστους όρους για περιοχές επιλέξιμες για περιφερειακές ενισχύσεις·
- (vii) Σύμφωνα με τον Κανονισμό 9, λειτουργικές ενισχύσεις δεν εγκρίνονται από τον Έφορο·
- (viii) Σύμφωνα με τον Κανονισμό 10(1), το ανώτατο όριο έντασης της ενίσχυσης που αναφέρεται στο (v) πιο πάνω ισχύει για το σύνολο των ενισχύσεων περιφερειακού χαρακτήρα, που χορηγούνται σε μια επιχείρηση, ανεξάρτητα από το αν η ενίσχυση χορηγείται άμεσα ή έμμεσα από το Δημόσιο ή με πόρους του Δημοσίου·
- (ix) Σύμφωνα με τον Κανονισμό 10(3), όταν κάποιο επιλέξιμο κόστος για ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα είναι ταυτόχρονα πλήρως ή εν μέρει επιλέξιμο για ενισχύσεις διαφορετικού χαρακτήρα, όλο ή μέρος αυτού θα υπόκειται στο ευνοϊκότερο ανώτατο όριο έντασης που επιτρέπεται για τα συγκεκριμένα προγράμματα ενισχύσεων.
- (x) Τέλος, σύμφωνα με τον Κανονισμό 11, οι πιο πάνω Κανονισμοί παύουν να ισχύουν την 1.1.2006 ή κατά την ημερομηνία προσχώρησης της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, οποιαδήποτε από τις δύο ημερομηνίες επέλθει νωρίτερα.

Με βάση τα πιο πάνω, ο Έφορος έκρινε ότι το πρόγραμμα δεν μπορεί να εγκριθεί ως έχει διότι αντίκειται σε ορισμένες προϋποθέσεις που αναφέρονται στους περί Ελέγχου των Δημοσίων Ενισχύσεων (Δημόσιες Ενισχύσεις Περιφερειακού Χαρακτήρα) Κανονισμούς του 2002 στα πιο κάτω σημεία:

- (1) το πρόγραμμα επιτρέπει σε εξαιρετικές περιπτώσεις έγκριση επενδύσεων που έγιναν πριν από την υποβολή της αίτησης,
- (2) η χορηγία 50% της δαπάνης που δίνεται για την παροχή υπηρεσιών, όπως παροχή γραμμής τηλεφώνου, ηλεκτρισμού και υδροδότησης μέχρι το σύνολο του υποστατικού, συνιστά ενίσχυση λειτουργικής φύσεως,
- (3) επειδή δικαιούχοι της κοινοποιηθείσας ενίσχυσης είναι και υφιστάμενες μεταποιητικές μονά-

δες, τα επιλέξιμα κόστη ενδέχεται να μην επιπύουν στον ορισμό της αρχικής επένδυσης.

- (4) η ένταση της ενίσχυσης δύναται να υπερβαίνει το ανώτατο επιτρεπτό ποσοστό,
- (5) το πρόγραμμα επιτρέπει τη σώρευση με άλλα προγράμματα χωρίς περιορισμό στην ένταση σύμφωνα με τις πρόνοιες (viii) και (ix) πιο πάνω,
- (6) το πρόγραμμα δεν προβλέπει ημερομηνία λήξης όπως προνοεί το (x) πιο πάνω.

Ενόψει των πιο πάνω, ο Έφορος έκρινε ότι το πρόγραμμα εγκρίνεται υπό τον όρο ότι πριν από τις 30.4.2003 θα γίνουν οι ακόλουθες τροποποιήσεις:

- (i) Το πρόγραμμα θα πρέπει να απαγορεύει ρητά την έγκριση επενδύσεων που έγιναν πριν από την υποβολή της αίτησης,
- (ii) η χορηγία 50% της δαπάνης που δίνεται για την παροχή υπηρεσιών θα πρέπει να καταργηθεί,
- (iii) τα επιλέξιμα κόστη θα περιορίζονται αυστηρά στις αρχικές επενδύσεις σύμφωνα με τον ορισμό που δίδεται πιο πάνω. Για παράδειγμα, η επέκταση/βελτίωση/επιδιόρθωση παλαιών υποστατικών από υφιστάμενες μεταποιητικές μονάδες και η αγορά μηχανημάτων από αυτές δε θα πρέπει να συνιστούν επενδύσεις συνήθους αντικατάστασης,
- (iv) η ένταση της ενίσχυσης να καθοριστεί συγκεκριμένα επί του συνόλου των επιλέξιμων κόστων και να μην υπερβαίνει το ανώτατο επιτρεπτό ποσοστό που αναφέρεται πιο πάνω,
- (v) θα αναφέρεται ρητά ότι οι προϋποθέσεις για τη σώρευση των ενισχύσεων με άλλα προγράμματα θα περιορίζουν την ένταση όπως αναφέρεται πιο πάνω,
- (vi) το πρόγραμμα θα πρέπει να προβλέπει ημερομηνία λήξης η οποία καθορίζεται ανωτέρω,
- (vii) να δοθεί σαφής ορισμός όσον αφορά το αδρανές εργατικό δυναμικό και να καθοριστεί—
 - (α) αν ο τόπος διαμονής του βρίσκεται στην περιοχή που πραγματοποιείται η επένδυση ή σε οποιαδήποτε άλλη επιλέξιμη περιοχή και
 - (β) συγκεκριμένο ποσοστό επί των θέσεων απασχόλησης που θα δημιουργηθούν και θα πληρωθούν από το αδρανές εργατικό δυναμικό.

Σημειώνεται, επίσης, ότι η πρόνοια του προγράμματος για παροχή εφάπαξ οικονομικής βοήθειας σε δραστηριότητες χειροτεχνικού/οικοτεχνικού χαρακτήρα, η οποία καθορίζεται ανάλογα με την περίπτωση, παρέχει διακριτική ευχέρεια στην Αρμόδια Αρχή και για το λόγο αυτό θα πρέπει να καταργηθεί ή να συγκεκριμενοποιηθεί με τον καθορισμό αντικειμενικών κριτηρίων, επιτρεπτών επιλέξιμων κόστων και έντασης.

Αναφορικά με την πρόνοια ότι το επενδυτικό σχέδιο θα πρέπει να είναι βιώσιμο επιβάλλεται όπως καθοριστούν συγκεκριμένα χρηματοοικονομικά κριτήρια έτσι ώστε να απαλειφθεί η ενδεχόμενη ύπαρξη διακριτικής ευχέρειας.

Τέλος, επειδή το πρόγραμμα επιτρέπει στη Συμβουλευτική Κυβερνητική Επιτροπή να εισηγείται στους δύο Υπουργούς (Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και Οικονομικών) να εγκρίνουν προσθήκες ή ερμηνείες του προγράμματος, επισημαίνεται ότι οποια-

δήποτε αλλαγή ή προσθήκη στο πρόγραμμα θεωρείται νέα δημόσια ενίσχυση και προσχέδιό της θα πρέπει να κοινοποιείται στον Έφορο για έγκριση.

Ο Έφορος, αφού έλαβε υπόψη τους όρους με βάση τους οποίους παραχωρείται η ενίσχυση, διαπίστωσε ότι η Αρμόδια Αρχή δύναται, με βάση τα άρθρα 2 και 7 του Νόμου, να χαρακτηρίσει το πρόγραμμα ως ενίσχυση de minimis, δηλαδή ενίσχυση προς μία επιχείρηση, που λόγω του πολύ μικρού ύψους της (συνολικά κάτω των £57.000 για περίοδο τριών χρόνων από οποιαδήποτε Αρμόδια Αρχή), δεν επιφέρει ή δεν μπορεί να επιφέρει οποιαδήποτε αισθητή νόθευση στον ανταγωνισμό.

4. Απόφαση:

Για τους λόγους αυτούς

Ο ΕΦΟΡΟΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ ΤΑ ΕΞΗΣ:

- A. Το κοινοποιηθέν πρόγραμμα ενισχύσεων με τίτλο «Σχέδιο Παροχής Χορηγιών για την Ενθάρρυνση Ίδρυσης ή και Επέκτασης των Δραστηριοτήτων Μεταποιητικών Μονάδων σε Αγροτικές Περιοχές» συνιστά δημόσια ενίσχυση σύμφωνα με το άρθρο 2 του Νόμου.

Η κοινοποιηθείσα ενίσχυση κρίθηκε ότι αντιβαίνει σε ορισμένους όρους και διατάξεις του Νόμου ή και των Κανονισμών. Ως εκ τούτου, ο Έφορος, αφού έλαβε υπόψη και τα μέτρα ελέγχου και πληροφοριών που θα εφαρμόσει η Αρμόδια Αρχή σε περίπτωση έγκρισης του προγράμματος, αποφασίζει έγκριση του προγράμματος υπό τον όρο ότι θα τροποποιηθεί, πριν από τις 30.4.2003 ως ακολούθως:

- (i) Το πρόγραμμα θα πρέπει να απαγορεύει ρητά την έγκριση επενδύσεων που έγιναν πριν από την υποβολή της αίτησης,
- (ii) η χορηγία 50% της δαπάνης που δίνεται για την παροχή υπηρεσιών θα πρέπει να καταργηθεί, γιατί συνιστά λειτούργειακή ενίσχυση,
- (iii) τα επιλέξιμα κόστη θα περιορίζονται αυστηρά στις αρχικές επενδύσεις σύμφωνα με τον ορισμό που δίδεται πιο πάνω. Για παράδειγμα, η επέκταση/βελτίωση/επιδιόρθωση παλαιών υποστατικών από υφιστάμενες μεταποιητικές μονάδες ή η αγορά μηχανημάτων από αυτές δε θα πρέπει να συνιστούν επενδύσεις συνήθους αντικατάστασης,
- (iv) η ένταση της ενίσχυσης να καθοριστεί συγκεκριμένα επί του συνόλου των επιλέξιμων κόστων και να μην υπερβαίνει το ανώτατο επιτρεπτό ποσοστό που αναφέρεται πιο πάνω,
- (v) θα αναφέρεται ρητά ότι οι προϋποθέσεις για τη σώρευση των ενισχύσεων με άλλα προγράμματα θα περιορίζουν την ένταση όπως αναφέρεται πιο πάνω,
- (vi) το πρόγραμμα θα πρέπει να προβλέπει ημερομηνία λήξης η οποία καθορίζεται ανωτέρω,

(vii) να δοθεί σαφής ορισμός όσον αφορά το αδρανές εργατικό δυναμικό και να καθοριστεί:

- (α) αν ο τόπος διαμονής του βρίσκεται στην περιοχή που πραγματοποιείται η επένδυση ή σε οποιαδήποτε άλλη επιλέξιμη περιοχή και
- (β) συγκεκριμένο ποσοστό επί των θέσεων απασχόλησης που θα δημιουργηθούν και θα πληρωθούν από το αδρανές εργατικό δυναμικό.

Σημειώνεται, επίσης, ότι η πρόνοια του προγράμματος για παροχή εφάπαξ οικονομικής βοήθειας σε δραστηριότητες χειροτεχνικού/οικοτεχνικού χαρακτήρα παρέχει διακριτική ευχέρεια στην Αρμόδια Αρχή, γι' αυτό θα πρέπει να καταργηθεί ή να συγκεκριμενοποιηθεί με τον καθορισμό αντικειμενικών κριτηρίων.

Αναφορικά με την πρόνοια ότι το επενδυτικό σχέδιο θα πρέπει να είναι βιώσιμο επιβάλλεται όπως καθοριστούν συγκεκριμένα χρηματοοικονομικά κριτήρια έτσι ώστε να απαλειφθεί η ενδεχόμενη ύπαρξη διακριτικής ευχέρειας.

Τέλος, επειδή το πρόγραμμα επιτρέπει στη Συμβουλευτική Κυβερνητική Επιτροπή να εισηγείται στους δύο Υπουργούς (Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού και Οικονομικών) να εγκρίνουν προσθήκες ή ερμηνείες του προγράμματος, επισημαίνεται ότι οποιαδήποτε αλλαγή ή προσθήκη στο πρόγραμμα θεωρείται νέα δημόσια ενίσχυση και προσχέδιό της θα πρέπει να κοινοποιείται στον Έφορο για έγκριση.

Σύμφωνα με το άρθρο 21 του Νόμου, το υφιστάμενο πρόγραμμα μπορεί να συνεχισθεί με την παρούσα μορφή το αργότερο μέχρι τις 30.4.2003 οπότε και θα πρέπει είτε να τροποποιηθεί ως ανωτέρω είτε να καταργηθεί.

Επιπρόσθετα, αφού έλαβε υπόψη τους όρους με βάση τους οποίους παραχωρείται η ενίσχυση, ο Έφορος διαπίστωσε ότι η Αρμόδια Αρχή δύναται, με βάση τα άρθρα 2 και 7 του Νόμου, να χαρακτηρίσει το συγκεκριμένο πρόγραμμα ως ενίσχυση de minimis νοουμένου ότι η συνολική χορηγία προς μια επιχείρηση από όλες τις Αρμόδιες Αρχές δε θα υπερβαίνει τις £57.000 ανά τριετία.

B. Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο Υπουργείο Εμπορίου, Βιομηχανίας και Τουρισμού.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Σχέδιο Παροχής Χορηγιών για την Ενθάρρυνση Ίδρυσης ή και Επέκτασης των Δραστηριοτήτων Μεταποιητικών Μονάδων σε Αγροτικές Περιοχές Επαρχία Λευκωσίας

Αγροκτηπιά

Άγιος Γεώργιος Κανκάλλου

Αγία Ειρήνη

Άγιος Επιφάνιος

Άγιος Θεόδωρος

Άγιος Ιωάννης (Μαλούντας)

Αγία Μαρίνα

Αληθινού

Άλωνα

Απλίκι

Ασκάς

Αρεδιού

Αστρομερίτης

Βυζακιά

Γαλάτα

Γερακιές

Γούρρι

Δένεια

Ευρύχου

Κακοπετριά

Καλιάνα

Καλοπαναγιώτης

Καλό Χωριό Κλήρου

Καμπί

Καμπιά

Κάμπος

Καννάβια

Καπέδες

Κατύδατα

Κάτω Μονή

Κοράκου

Κούρδαλι

Κουτραφάς (Πάνω και Κάτω)

Λαγουδερά

Λαζανιά

Λειβάδια

Λινού

Λυθροδόντας

Μαλούντα

Μένοικο

Μηλικούρι

Μιτσερό

Μουτουλλάς

Νικητάρι

Ευλιάτος

Οίκος

Ορούντα

Παλαιχώρι

Πεδουλάς

Πέρα Ορεινής

Πηγένια

Πλατανιστάσα

Πολύστιπος

Ποτάμι

Πύργος

Σαράντι

Σινά Όρος

Σκουριώτισσα

Σπήλια

Τεμβριά

Τσακκίστρα

Φαρμακάς	Παλιόμυλος
Φικάρδου	Πελένδρι
Φλάσου (Πάνω και Κάτω)	Πέρα Πεδί
Φτερικούδι	Παρεκκλησιά
Επαρχία Λεμεσού	Πλάτρες
Άγιος Αμβρόσιος	Ποταμιού
Άγιος Γεώργιος	Ποταμίτισσα
Άγιος Δημήτριος	Πραστειό Αυδήμου
Άγιος Θεόδωρος	Πρόδρομος
Άγιος Θεράπων	Πύργος
Άγιος Ιωάννης	Σανίδα
Άγιος Κωνσταντίνος	Συλίκου
Άγιος Μάμας	Συκόπετρα
Άγιος Παύλος	Τρεις Ελιές
Αγρίδια	Τριμίκλινη
Αγρός	Φοινί
Ακαπνού	Φοινικάρια
Ακρούντα	Χανδριά
Αμίαντος (Πάνω και Κάτω)	Επαρχία Λάρνακας
Ανώγυρα	Άγιοι Βαβατσινιάς
Απεσιά	Αλαμινός
Αρακαπάς	Βάβλα
Άρσος	Βαβατσινιά
Ασγάτα	Δελίκηπος
Αψιού	Καλαβασός
Βάσα Κοιλανίου	Κάτω Δρυς
Βάσα Κελλακίου	Κοφίνου
Βίβλα	Λάγια
Γεράσα	Λεύκαρα
Γεροβάσα	Μελίνη
Δύμες	Οδού
Δωρός	Ορά
Λιερώνα	Σκαρίνου
Δορά	Τόχνη
Εφταγώνια	Χοιροκοιτία
Ζωοπηγή	Επαρχία Πάφου
Καλό Χωριό	Άγιος Γεώργιος
Καμινάρια	Άγιος Δημητριανός
Κατηλιό	Άγιος Ιωάννης (Τ/κ)
Κάτω Μύλος	Άγιος Ισιδώρος
Κελλάκι	Αγία Μαρίνα (Κελοκεδάρων)
Κοιλάνι	Άγιος Νικόλαος (Τ/κ)
Κορφή	Άγιος Φώτιος
Κισσούσα	Ακουρδάλεια
Κλωνάρι	Αμαργέτη
Κουκά	Αναδιού (Τ/κ)
Κυπερούντα	Ανδρολύκου (Τ/κ)
Λάνεια	Αξύλου (Τ/κ)
Λεμύθου	Αργάκα
Λόφου	Αρμίνου
Λουβαράς	Ασπρογιά
Μαλιά	Βρέτσια (Τ/κ)
Μανδριά	Γαλαταριά
Μονάγρι	Γιόλου
Μοναγρούλι	Γουδί
Όμοδος	Δρούσεια
Πάχνα	Δρύμου

Ελεδιώ	Στρουμπί
Επισκοπή	Τέρρα (Τ/κ)
Ευρέτου	Τραχυπέδουλα
Ζαχαριά (Τ/κ)	Τρεμιθούσα (Τ/κ)
Θελέτρα	Τσάδα
Ίνεια	Φαλιά (Τ/κ)
Ινστίτζιο (Τ/κ)	Φασλί (Τ/κ)
Κάθηκας	Φασούλα (Τ/κ)
Καλλέπια	Φιλούσα Κελοκεδάρων
Κανναβιού	Φιλούσα Χρυσοχούς
Καραμμουλίδες (Τ/κ)	Φοίτη
Κάτω Ακουρδάλεια	Χολέτρια
Κάτω Αρόδες (Τ/κ)	Χόλη
Κέδαφες	Χούλου
Κελοκέδαρα	Χρυσοχού
Κιδάσι (Τ/κ)	Ψάθι.
Κινούσα	
Κοίλη	
Κοιλίνα	
Κουρτακά (Τ/κ)	
Κρήτου Μαρόττου	
Κρήτου Τέρρα	
Λαπηθιού (Τ/κ)	
Λάσα	
Λεμόνα	
Λετύμπου	
Λουκρουνού (Τ/κ)	
Λυσός	
Μακούντα	
Μαμώνια	
Μαρόνα (Τ/κ)	
Μαμούνδαλη (Τ/κ)	
Μελάδια (Τ/κ)	
Μελάνδρα (Τ/κ)	
Μέσανα	
Μηλιά	
Μηλιού	
Νατά	
Πάνω Ακουρδάλεια	
Πάνω Αρόδες	
Παναγιά	
Πελαθούσα	
Περιστερώνα Χρυσοχούς	
Πενταλιά	
Πιταρκού (Τ/κ)	
Πιττοκόπου	
Πολέμι	
Πραστειό (Τ/κ)	
Πραιτώρι	
Σαλαμιού	
Σαραμά (Τ/κ)	
Σίμου	
Σκούλλη	
Σουσκιού	
Στατός	
Σταυροκόννου (Τ/κ)	
Στενή	

Λευκωσία, 27 Αυγούστου 2002.

ΧΡ. ΑΝΔΡΕΟΥ,

Έφορος Δημοσίων Ενισχύσεων.

Ε.Δ.Ε. 25.06.002.126 (26.1.3.6.1.1.1)